

og om nogle Aar til 3 D. efter al menneskelig Beregning vil medføre en meget betydelig Tilbagegang i Forbruget. Men ganske vist, noget sikkert derom kan intet Menneske sige, og finansielt set kan jeg ikke udtale andet, end at et saa pludseligt Spring synes mig ganske i Strid med den i øvrigt saa overordentlig forsigtige og ædruelige Betragtningssmaa, som altid er bleven gjort gældende fra den nuværende højtærede Finansministers Side. Det er et mærkeligt Omflag i den hidtil førte Finanspolitik, som her paa en Gang finder Udtryk.

Hvad angaar Skattens Retfærdighed, betragtet med Hensyn til de Konsumenter, som den rammer, saa er det jo tit nok blevet fremhævet, og dermed ere vi atter paa det rene, at den store Masse af DL-selvfolgelig ikke konsumeres af de rige, væsentlig af hvad man vil henregne til de fattige Klasser eller i hvert Tilfælde til de tarvelig situerede Mellemklasser. Det er der ingen som helst Tvivl om. Den Skatteomlægning, som her finder Sted, er en Læggen over paa de fattige. Nu vel, det som man til Gengæld vil vinde, er jo væsentlig en formindret Sulfertafgift. Man kan nu have, hvilke Meninger man vil, om, hvem denne Afgift rammer hårdest, hvem der bærer forholdsvis mest af den o. s. v.; men hvis vi holde os til et nøgternt, absolut sikkert Tal — det kan ikke nytte at komme ind i Enteltheder, intet Menneske har nogen paalidelig Statistikk over, hvor meget hver enkelt Samfundsklasse konsumerer — hvis vi holde os til de sikre Tal, saa konsumeres der her i Landet godt og vel 60 Mill. Pfd. Sukker, og da vi ere godt og vel 2 Mill. Mennesker, bliver Konsumen altjaa 30 Pund pr. Individ. Det er over det hele. Men vi vide ogsaa, at de rige selvfolgelig bruge mere Sukker end de fattige. Da nu efter Gennemsnittet en fuldstændig Ophævelse af Skatten paa Sukker vilde bewirke en Besparelse af 8 Kr. pr. Individ, og ved en Nedsættelse til en Tredjedel 2 Kr. pr. Individ, saa angiver disse 2 Kroner den absolute Grænse opæfter for den Gevinst, som de fattige kunne faa. Da det nu imidlertid er givet, at de rige selvfolgelig bruge langt mere Sukker end de andre, er det klart, at den Gevinst, de fattige faa, viskelig ikke kan blive stor. Det Samfundslag, som maaske kan antages at have mest Interesse i Sulfertoldens Nedsættelse eller Ophævelse, det er, som det ogsaa blev fremhævet i Formiddags af en æret Taler, Gaardmandsklassen. Jeg tror nu ikke, at en Gaardmand vil kunne tjene 20—30 Kr., især da ikke, naar Sulfertakten kun nedsættes til $\frac{1}{3}$. Jeg tror højt regnet, at en Gaardmandsfamilie vil tjene

10—15 Kr. ved denne Besparelse. Det kan gerne være, at der er mange Gaardmandsfamilier, for hvilken en saadan Sum ikke er uafølgelig, og den er jandelig enhver af dem vel undt. Men at det just skulde være en Reform, som anbefaler sig særlig til at drives igennem, at den i Samfundet dog forholdsvis faare vel stillede Gaardmandsstand skal tjene 10—15 Kr. om Aaret, for at fattige Bjarbejdere kunne betale saa meget desto mere — Retfærdigheden og Fornuftigheden deri fornaar jeg ikke at faa Dje paa.

Jeg vender mig derefter til det andet Hovedspørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om denne Stats Virkninger overfor Producenterne, det vil sige Bryggerierne og alle de Industrier, som knytte sig dertil, samt Oltappere, Ohandlere o. s. v., kort sagt alle dem, som leve af at producere og forhandle DL. Jeg nærer ikke Tvivl om, at denne Lovs Vedtagelse i stort Omfang vil bewirke Ruin for disse Folk. Jeg talte forleden Dag med et æret Medlem af Flertallet i dette Ting derom. Han for sit Vedkommende erkendte ogsaa, at dette utvivlsomt vilde blive Følgen, og han erklærede, at han vilde gaa med til at vedtage en Bestemmelse om, at der skulde ydes Erstatning til de Virksomheder, som lide Tab ved Skattens Indførelse. Jeg vil haabe, at han vil staa ved dette, og at adskillige i denne Sal ville følge ham deri. Saa meget er i hvert Fald sikkert, at man hos os ikke har mange Eksempler paa, at man laver Lovforslætninger af denne Art, som er absolut ruinerende for store Klasser af Medborgere, at man gør dette uden Varjel, uden Overgang eller Forberedelse, og at man saa siger til dem: stære Ven, gaar du itu, saa værs go', det er ikke vort Sag. Jeg tror ganske vist ikke, det vil ske, at der bliver givet Erstatning, men det vilde være stemmende med simpel Retfærdighed, om det stete. De Forhandlinger, som have været førte i Aar i Forhættelse af Forhandlinger, der have været førte gennem en lang Række Aar, angaaende en almindelig Revision af vort indirekte Skattevæsen, ere bleve uden Resultat. Forhandlingerne om Toldloven ere standjede, og efter alle Udtalelser at dømmen vilde de nu være standjede for en Række af Aar. De Olfater, som hidtil have været nærede af dette Tings Flertal om en Nedsættelse af Besyttelsen, bliver der altjaa ikke noget af. Det eneste, der sker, det er, at denne ene Industri, som netop har været i Stand til at staa paa egne Ben og har kunnet klare sig, at den nu skal klaves af. Alle de andre Ulove, der lude i Flod, de faa Lov til at gaa, uden at man trummer ef